

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА
СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет хореографічного мистецтва
Кафедра народної хореографії

ЗРАЗКИ НАРОДНОЇ ХОРЕОГРАФІЇ

Програма та навчально-методичні матеріали дисципліни
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
спеціальності 024 Хореографія
освітньої програми Народна хореографія

Харків, 2024

УДК 793.31(073)

З-89

Друкується за рішенням науково-методичної ради ХДАК
(протокол № 4 від 30.10.2024 р.)

Рецензенти:

Ірина МОСТОВА, кандидат мистецтвознавства, декан факультету хореографічного мистецтва ХДАК.

Наталія СЕМЕНОВА, кандидат мистецтвознавства, завідувач кафедри сучасної та бальної хореографії факультету хореографічного мистецтва ХДАК, доцент.

Укладачі: Каріна ОСТРОВСЬКА, завідувач кафедри народної хореографії, доцент; **Катерина БОРТНИК**, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри народної хореографії, доцент.

З-89 Зразки народної хореографії : програма та навч.-метод. матеріали для здобувачів вищої освіти першого (бакалавр.) рівня, спец. 024 «Хореографія», освітня програма «Народна хореографія» / М-во культури та стратег. комунікацій України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т хореогр. мистецтва, Каф. народної хореографії ; уклад. К. В. Островська, К. В. Бортник. – Харків: ХДАК, 2024. — 58 с.

Навчальна дисципліна «Зразки народної хореографії» знайомить з життєвим та творчим шляхом видатних балетмейстерів України та світу, кращими зразками з репертуару професійних хореографічних колективів; покликана сформувати вміння методично, технічно, емоційно-виразно та стилістично-вірно опанувати спадщину хореографів України, країн пострадянського простору і Західної Європи; має міждисциплінарні зв'язки з курсами «Мистецтво балетмейстера», «Народно-сценічний танець та методика його викладання», «Український народний танець та методика його викладання», «Класичний танець та методика його викладання».

Дисципліна розрахована на здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, слухачів системи підвищення кваліфікації та післядипломної освіти.

УДК 793.31(073)

© Харківська державна академія культури, 2024

© Островська К. В., 2024

© Бортник К. В., 2024

**«ВРАЗКИ НАРОДНОЇ ХОРЕОГРАФІЇ»
I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6 7 семестр – 3 8 семестр – 3	Галузь знань <u>02 «Культура і мистецтво»</u>	Обов'язкова	
Загальна кількість годин - 180	Спеціальність 024 Хореографія Освітня програма Народна хореографія	Рік підготовки:	
		4-й	
		Семестр	
		7-й, 8-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 7 сем. – 2 год. 8 сем – 2 год. самостійної роботи – 7 сем. – 4 год. 8 сем. – 4 год.	Ступінь: бакалавр	Лекції	
		6 год.	
		Практичні	
		54 год.	
		Самостійна робота	
		120 год.	
		Вид контролю: іспит 7 сем залік 8 сем.	

Примітка

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання — 60/120

для заочної форми навчання — не передбачено

II. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Мета – ознайомлення з життєвим та творчим шляхом видатних балетмейстерів України та світу; вивчення кращих зразків з репертуару професійних колективів народно-сценічного танцю.

Завдання навчальної дисципліни:

- теоретико-методичне осмислення спадщини хореографів України, країн пострадянського простору і Західної Європи;
- практичне вивчення та опанування окремих танцювальних номерів і фрагментів хореографічних композицій;
- поглиблення знань у галузі проведення всеукраїнських та міжнародних конкурсів і фестивалів за участю провідних колективів України та інших держав.

III. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Спеціальні компетентності:

СК03. Здатність застосовувати теорію та сучасні практики хореографічного мистецтва, усвідомлення його як специфічного творчого відображення дійсності, проектування художньої реальності в хореографічних образах.

СК05. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в початкових, профільних, фахових закладах освіти.

СК08. Здатність сприймати новітні концепції, усвідомлювати багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з урахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини.

СК10. Здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології (відео-, TV-, цифрове, медіа- мистецтва та ін.) в процесі створення мистецького проекту, його реалізації та презентації.

СК11. Здатність здійснювати репетиційну діяльність, ставити та вирішувати професійні завдання, творчо співпрацювати з учасниками творчого процесу.

СК14. Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб.

СК15. Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проєкту.

Програмні результати навчання:

ПР08. Розуміти хореографію як мистецький феномен, розрізняти основні тенденції її розвитку, класифікувати види, напрями, стилі хореографії.

ПР09. Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

ПР10. Розуміти хореографію як засіб ствердження національної самосвідомості та ідентичності.

ПР11. Використовувати інноваційні технології, оптимальні засоби, методики, спрямовані на удосконалення професійної діяльності, підвищення особистісного рівня володіння фахом.

ПР13. Розуміти і вміти застосовувати на практиці сучасні стратегії збереження та примноження культурної спадщини у сфері хореографічного мистецтва.

ПР14. Володіти принципами створення хореографічного твору, реалізуючи практичне втілення творчого задуму відповідно до особистісних якостей автора.

ПР15. Мати навички використання традиційних та інноваційних методик викладання фахових дисциплін.

ПР18. Знаходити оптимальні підходи до формування та розвитку творчої особистості.

ПР19. Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.

ПР20. Вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у фестивалях і конкурсах.

ПР22. Мати навички управління мистецькими проєктами, зокрема, здійснювати оцінки собівартості мистецького проєкту, визначати потрібні ресурси, планувати основні види робіт.

Передумови для вивчення:

Засвоєнню дисципліни передують знання та навички, отримані під час вивчення курсів «Класичний танець та методика його викладання», «Український народний танець та методика його викладання», «Народно-сценічний танець та методика його викладання», перегляд репертуару видатних колективів народно-

сценічного танцю різних країн світу, а також фестивалів та конкурсів народної хореографії високого професійного рівня. Здобуті навички використовуються у виконавській танцювальній практиці, у балетмейстерській та викладацькій діяльності.

Критерієм засвоєння теоретичного та практичного матеріалу дисципліни «Зразки народної хореографії» можна вважати досягнення мінімального порогового рівня у 60 балів.

Форми та методи навчання

Форми: навчальні заняття, самостійна робота, контрольні заходи.

Види: лекції, практичні заняття, самостійні заняття.

Методи: словесні (розповідь, пояснення), наочні (ілюстрація, демонстрація), методи стимулювання і мотивації.

Засоби оцінювання

та методи демонстрування результатів навчання:

- оцінювання роботи на здобувачів вищої освіти практичних заняттях;
- перевірка виконання завдань самостійної роботи здобувачів вищої освіти;
- усне опитування.

IV. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна складається з 6 розділів, які містять 26 тем, зв'язаних між собою змістовними складовими.

РОЗДІЛ 1. Теоретико-методичне осмислення спадщини видатних хореографів України.

Тема 1. Павло Вірський – чародій українського народно-сценічного танцю

Тема 2. Гуцульський танець на професійній сцені (творчість Ярослава Чуперчука та Володимира Петрика).

Тема 3. Степова криниця Анатолія Кривохижи.

Тема 4. Закарпатські джерела Клари Балог та Михайла Суслікова.

Тема 5. Мирослав Вантух та народно-сценічний танець сучасності.

Тема 6. Хореографічна поезія Бориса Колногузенка.

Тема 7. Народно-сценічний танець на початку ХХІ ст. Створення Національної хореографічної спілки України.

Тема 8. Провідні фестивалі та конкурси з народної хореографії в Україні.

РОЗДІЛ 2. Вивчення спадщини видатних хореографів України ХХ сторіччя.

Тема 9. Вивчення старовинного прикарпатського танцю «Голубка» (хореографія Ярослава Чуперчука).

Тема 10. Вивчення закарпатського народного танцю «Березнянка»(хореографія Клари Балог).

Тема 11. Вивчення спадщини Володимира Петрика (за вибором викладача).

РОЗДІЛ 3. Вивчення спадщини видатного хореографа України П. Вірського.

Тема 12. Вивчення фрагментів хореографічної композиції «Ми з України».

Тема 13. Вивчення фрагментів українського народного танцю «Гопак».

Тема 14. Вивчення фрагментів українського народного танцю «Подoliaночка».

РОЗДІЛ 4. Вивчення спадщини видатного хореографа України М. Вантуха.

Тема 15. Вивчення фрагментів хореографічної композиції «Україно моя, Україно!»

Тема 16. Вивчення фрагментів хореографічної композиції «Карпати».

Тема 17. Вивчення фрагментів українського народного танцю «Волинські візерунки».

РОЗДІЛ 5. Творчість видатних хореографів світу.

Тема 18. Володимир Курбет –корифей молдавського танцю.

Тема 19. Видатні хореографи Грузії.

Тема 20. Хореографічна спадщина країн Прибалтики.

Тема 21. Балетмейстерські досягнення хореографів Західної Європи.

РОЗДІЛ 6. Вивчення спадщини видатних хореографів світу.

Тема 22. Практичне засвоєння спадщини Володимира Курбета.

Тема 23. Практичне засвоєння окремих номерів та фрагментів хореографічних композицій видатних балетмейстерів Грузії.

Тема 24. Практичне засвоєння хореографічних зразків Прибалтики.

Тема 25. Практичне засвоєння окремих номерів та фрагментів хореографічних композицій видатного польського балетмейстера Вітольда Запали (державний народний ансамбль пісні і танцю «Мазовше»).

Тема 26. Практичне засвоєння окремих номерів та фрагментів хореографічних композицій видатних балетмейстерів Західної Європи.

V. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	с	ін	с		п	п	с	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
4-й курс, 7-й семестр												
Розділ 1. Теоретико-методичне осмислення спадщини видатних хореографів України												
Тема 1. Павло Вірський – чародій українського народно-сценічного танцю	1,5	0,5				1						
Тема 2. Гуцульський танець на професійній сцені (творчість Ярослава Чуперчука та Володимира Петрика)	1,5	0,5				1						
Тема 3. Степова криниця Анатолія Кривохижи	1,5	0,5				1						
Тема 4. Закарпатські джерела Клари Балог та Михайла Суслікова	1,5	0,5				1						
Тема 5. Мирослав Вантух та народно-сценічний танець сучасності	1,5	0,5				1						
Тема 6. Хореографічна поезія Бориса Колногузенка	1,5	0,5				1						
Тема 7. Народно-сценічний танець на початку XXI ст.	1,5	0,5				1						

Створення Національної хореографічної спілки України														
Тема 8. Провідні фестивалі та конкурси з народної хореографії в Україні	1,5	0,5				1								
Разом за розділом 1	12	4				8								
Розділ 2. Вивчення спадщини видатних хореографів України XX сторіччя														
Тема 9. Вивчення старовинного прикарпатського танцю «Голубка» (хореографія Ярослава Чуперчука)	6		2			4								
Тема 10. Вивчення закарпатського народного танцю «Березнянка» (хореографія Клари Балог)	6		2			4								
Тема 11. Вивчення спадщини Володимира Петрика (за вибором викладача)	6		2			4								
Разом за розділом 2	18		6			12								
Розділ 3. Вивчення спадщини видатного хореографа України П. Вірського														
Тема 12. Вивчення фрагментів хореографічної композиції «Ми з України»	12		4			8								
Тема 13. Вивчення фрагментів українського народного танцю «Гопак»	6		2			4								
Тема 14. Вивчення фрагментів українського народного танцю «Подільночка»	6		2			4								
Разом за розділом 3	24		8			16								
Розділ 4. Вивчення спадщини видатного хореографа України-М. Вантуха														
Тема 15. Вивчення фрагментів хореографічної композиції «Україно моя, Україно!»	12		4			8								
Тема 16. Вивчення фрагментів хореографічної композиції «Карпати»	12		4			8								
Тема 17. Вивчення фрагментів українського народного танцю «Волинські візерунки»	12		4			8								
Разом за розділом 4	36		12			24								
Разом за семестр	90	4	26			60								
4-й курс, 8-й семестр														

Розділ 5. Творчість видатних хореографів світу.										
Тема 18. Володимир Курбет – корифей молдавського танцю	1,5	0,5				1				
Тема 19. Видатні хореографи Грузії	1,5	0,5				1				
Тема 20. Видатні хореографічні колективи Прибалтики	1,5	0,5				1				
Тема 21. . Балетмейстерські досягнення хореографів Західної Європи	1,5	0,5				1				
Разом за розділом 5	6	2				4				
Розділ 6. Вивчення спадщини видатних хореографів світу.										
Тема 22. Практичне засвоєння спадщини Володимира Курбета	18		6			12				
Тема 23. Практичне засвоєння окремих номерів та фрагментів хореографічних композицій видатних балетмейстерів Грузії	12		4			8				
Тема 24. Практичне засвоєння окремих номерів та фрагментів хореографічних композицій видатних балетмейстерів Прибалтики	12		4			8				
Тема 25. Практичне засвоєння окремих номерів та фрагментів хореографічних композицій видатного польського балетмейстера Вітольда Запали (державний народний ансамбль пісні і танцю «Мазовше»)	24		8			16				
Тема 26. Практичне засвоєння окремих номерів та фрагментів хореографічних композицій видатних балетмейстерів Західної Європи	18		6			12				
Разом за розділом 6	84		28			56				
Разом за семестр	90	2	28			60				
Усього годин	180	6	54			120				

VI. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗДІЛ 1. Теоретико-методичне осмислення спадщини видатних хореографів України.

Тема 1. Павло Вірський – чародій українського народно-сценічного танцю.

Навчання в Одеському музично-драматичному інституті та в Московському хореографічному технікумі імені Луначарського. Робота артистом балету та балетмейстером в оперних театрах Одеси, Москви, Харкова, Києва та інших міст. Створення в Україні першого професійного ансамблю народного танцю. Робота головним балетмейстером ансамблю пісні і танцю Радянської Армії ім. О.В. Олександрова (1943-1955 рр.). Особливості творчого методу і стилю роботи П. Вірського. Хореографічні композиції П. Вірського – золотий фонд національного хореографічного мистецтва.

Тема 2. Гуцульський танець на професійній сцені (творчість Ярослава Чуперчука та Володимира Петрика).

Я. Чуперчук – продовжувач кращих традицій школи Василя Авраменка: організація Державного гуцульського ансамблю пісні і танцю; оригінальні хореографічні постановки Я. Чуперчука; творча діяльність Я. Чуперчука – основа сучасних репертуарів багатьох професійних та аматорських колективів України.

В. Петрик – один з найвідоміших хореографів України: робота артистом балету гуцульського ансамблю пісні і танцю (з 1940 р.); навчання у Віденській балетній школі (1943-1945 рр.); призначення на посаду головного балетмейстера гуцульського ансамблю пісні і танцю (1945 р.), створення багатьох танцювальних номерів та вокально-хореографічних композицій; великий внесок В. Петрика у розвиток хореографічного мистецтва та відродження звичаїв Прикарпаття.

Тема 3. Степова криниця Анатолія Кривохижи.

А. Кривохижа – збирач і пропагандист українського народного хореографічного мистецтва. Заснування легендарного заслуженого ансамблю танцю України «Ятрань» (м. Кіровоград). Хореографічні постановки, які увійшли у скарбницю українського танцювального мистецтва. Організація академічного театру музики, пісні і танцю «Зоряни» при Кіровоградській обласній філармонії (1986 р.). Робота у Кіровоградському педагогічному університеті ім. В. Винниченка (з 1997 р.).

Тема 4. Закарпатські джерела Клари Балог та Михайла Суслікова.

Особистість Клари Балог: навчання в Ужгородській хореографічній студії та в музично-педагогічному училищі; 1945 р. - К. Балог- артистка балету, а згодом і солістка Закарпатського ансамблю пісні і танцю (зараз - державний заслужений академічний

Закарпатський народний хор); співпраця з колективами Державного заслуженого академічного ансамблю танцю України ім. П. Вірського, Державного хору ім. Г. Верьовки, Київським театром опери і балету ім. Т.Г. Шевченка та ін.; основа методики і стилю роботи К. Балог як балетмейстера-постановника; різноманітність хореографічних творів К. Балог; неоціненна заслуга К. Балог як балетмейстера - постановника: фіксація, запис, постановка народних творів і збереження їх для майбутнього покоління.

Внесок Михайла Суслікова: навчання у Київському хореографічному технікумі; робота артистом балету Київського театру опери та балету ім. Т. Г. Шевченка (1939-1941 рр.); робота артистом балету Закарпатського народного хору (1948-1951 рр.), а з 1952 по 1955 рр. – соліст балету Закарпатської обласної філармонії; М. Сусліков - незмінний керівник заслуженого ансамблю танцю України «Юність Закарпаття».

Тема 5. Мирослав Вантух та народно-сценічний танець сучасності.

Мирослав Вантух – видатний хореограф і балетмейстер, Герой України, народний артист України, лауреат Національної премії України імені Т. Г. Шевченка, професор, академік. Творча діяльність М. Вантуха у Львові. Створення ансамблю "Юність" (1964р.). М. Вантух – генеральний директор та художній керівник Національного заслуженого академічного ансамблю танцю України імені П. Вірського. Відновлення та збереження спадщини П. Вірського. Танцювальні номери і хореографічні композиції, створені М. Вантухом в Національному заслуженому академічному ансамблі танцю України імені П. Вірського. Створення дитячої хореографічної студії при Національному заслуженому академічному ансамблі танцю України імені П. Вірського. М. Вантух - голова Національної хореографічної спілки України. Суспільна діяльність М. Вантуха.

Тема 6. Хореографічна поезія Бориса Колногузенка.

Навчання в Краснодарському державному інституті культури. Робота на посадах танцівника та балетмейстера в колективах України. Б. Колногузенко – ініціатор та засновник відкриття хореографічного відділення в ХДАК. Створення театру народного танцю «Заповіт» та його діяльність. Створення Великого

Слобожанського ансамблю пісні і танцю. Високохудожні сценічні твори Б. Колногузенка. Наукова та методична література Б. Колногузенка. Суттєві державні нагороди та відзнаки Б. Колногузенка.

Тема 7. Народно-сценічний танець на початку ХХІ ст. Створення Національної хореографічної спілки України.

Професійні та аматорські хореографічні колективи України на поч. ХХІ ст. Створення Національної хореографічної спілки України.

Тема 8. Провідні фестивалі та конкурси з народної хореографії в Україні.

Всеукраїнський фестиваль-конкурс народної хореографії імені П. Вірського. Всеукраїнський фестиваль-конкурс народної хореографії Героя України Мирослава Вантуха. Міжнародний фестиваль-конкурс танців народів світу «Веселкова Терпсихора».

РОЗДІЛ 2. Вивчення спадщини видатних хореографів України ХХ сторіччя.

Тема 9. Вивчення старовинного прикарпатського танцю «Голубка» (хореографія Ярослава Чуперчука).

Основні ходи положення рук, положення в парі характерних для старовинного прикарпатського танцю «Голубка». Чоловічі комбінації зі старовинного прикарпатського танцю «Голубка». Основні комбінації зі старовинного прикарпатського танцю «Голубка». Виконання композиції старовинного прикарпатського танцю «Голубка».

Тема 10. Вивчення закарпатського народного танцю «Березнянка» (хореографія Клари Балог).

Основні положення рук, положення в парі та основні ходи закарпатського народного танцю «Березняка». Основні комбінації закарпатського народного танцю «Березняка». Сольні фрагменти закарпатського народного танцю «Березняка». Робота з реквізитом в закарпатському народному танці «Березняка». Виконання композиції закарпатського народного танцю «Березняка».

Тема 11. Вивчення спадщини Володимира Петрика (за вибором викладача).

Основні положення рук, положення в парі, основні ходи хореографічної композиції В. Петрика (за вибором викладача). Основні комбінації хореографічної композиції В. Петрика (за вибором викладача). Чоловічі та жіночі комбінації хореографічної

композиції В. Петрика (за вибором викладача). Виконання хореографічної композиції В. Петрика (за вибором викладача).

РОЗДІЛ 3. Вивчення спадщини видатного хореографа України – П. Вірського.

Тема 12. Вивчення фрагментів хореографічної композиції «Ми з України».

Основні положення в парі, характерних для окремих фрагментів хореографічної композиції «Ми з України». Сольні фрагменти з хореографічної композиції «Ми з України». Характерні особливості лексики різних регіонів України у хореографічній композиції «Ми з України». Виконання хореографічної композиції «Ми з України».

Тема 13. Вивчення фрагментів українського народного танцю «Гопак».

Основні положення рук та положення в парі, характерних для українського народного танцю «Гопак». Основні парні комбінації з українського народного танцю «Гопак». Чоловіча частиною українського народного танцю «Гопак». Жіноча частиною українського народного танцю «Гопак». Трюкова частина українського народного танцю «Гопак». Виконання композиції українського народного танцю «Гопак».

Тема 14. Вивчення фрагментів українського народного танцю «Подільночка».

Основні положення рук та положення в парі, характерні для українського народного танцю «Подільночка». Основні комбінації з українського народного танцю «Подільночка». Виконання композиції українського народного танцю «Подільночка».

РОЗДІЛ 4. Вивчення спадщини видатного хореографа України – М. Вантуха.

Тема 15. Вивчення фрагментів хореографічної композиції «Україно моя, Україно!».

Основні положення рук та положення в парі, характерні для окремих фрагментів хореографічної композиції «Україно моя, Україно!». Основні комбінації з хореографічної композиції «Україно моя, Україно!». Виконання хореографічної композиції «Україно моя, Україно!».

Тема 16. Вивчення фрагментів хореографічної композиції «Карпати».

Основні положення рук та положення в парі, характерні для окремих фрагментів хореографічної композиції «Карпати». Основні комбінації з хореографічної композиції «Карпати». Виконання хореографічної композиції «Карпати».

Тема 17. Вивчення фрагментів українського народного танцю «Волинські візерунки».

Основні положення рук та положень в парі, характерних для українського народного танцю «Волинські візерунки». Основні парні комбінації з українського народного танцю «Волинські візерунки». Виконання композиції українського народного танцю «Волинські візерунки».

РОЗДІЛ 5. Творчість видатних хореографів світу.

Тема 18. Володимир Курбет – корифей молдавського танцю.

В. Курбет – етнограф і фольклорист, дослідник народного танцю і музики, артист. Заснування першого професійного ансамблю танцю Молдови (м. Кишинів, 1945 р.). Історія виникнення назви «Жок». Перші художні керівники колективу (Л. Леонарді та Л. Зельцман). 1957 р. – В. Курбет – репетитор, а з 1958 р. – головний балетмейстер ансамблю танцю «Жок». Різноманітність програм, створених В. Курбетом. Концертна діяльність колективу. Національний академічний ансамбль народного танцю «Жок».

Тема 19. Видатні хореографи Грузії.

І. Сухішвілі та Н. Рамішвілі:

Робота в Тбіліському театрі опери та балету (кінець 20-х рр. ХХ ст.). Створення Державного ансамблю танцю Грузії (зараз Національний балет Грузії). І. Сухішвілі та Н. Рамішвілі – засновники ансамблю. Історія ансамблю танцю Грузії. Відродження грузинського танцювального фольклору в програмах ансамблю. Унікальність і багатство культурної спадщини Грузії. Перші гастролі. Різниця між чоловічим і жіночим танцем. Національний балет Грузії – «восьме чудо світу».

Танхо Ізраїлов:

Навчання в балетній школі при Бакинському театрі імені М. Ф. Ахундова. Створення і керівництво ансамблем танцю гірських євреїв (1934-1936 рр.). Робота солістом та асистентом балетмейстера Ансамблю народного танцю СРСР під керівництвом І. Моїсеєва (1937-1954 рр.). Навчання на балетмейстерському відділенні Державного інституту театрального мистецтва ім. Луначарського

(м. Москва, 1949-1954 рр.). Т. Ізраїлов – художній керівник ансамблю танцю «Жок» республіки Молдова (1954-1955 рр.). Заснування і робота художнім керівником ансамблю танцю Туркменської РСР (1955-1958 рр.). Т. Ізраїлов – засновник всевітньо відомого ансамблю танцю Дагестану «Лезгинка» (1958 р.). Ансамбль "Лезгинка" - візитна картка не лише Дагестану, але й усього Кавказу.

Тема 20. Хореографічна спадщина країн Прибалтики.

Литовський танцювальний фольклор. Танцювальні традиції Латвії. Історичні та фольклорні особливості танців Естонії.

Тема 21. Балетмейстерські досягнення хореографів Західної Європи.

А. Гадес – засновник сучасного іспанського балету, один з найвидатніших танцівників фламенко:

Робота в трупі танцівників фламенко Пілар Лопес. Створення власної трупи (1961 р.). Постановка найвідоміших творів іспанських письменників. А. Гадес – директор Національного балету Іспанії (1978-1981 рр.). Дебют у кінематографі (фільми "Кроваве весілля", "Кармен" і "Чаклунська любов"). А. Гадес – володар усіх найпрестижніших балетних премій.

Створення державного ансамблю пісні і танцю Польщі «Мазовше» (1948 р.). Професор Т. Сигетинський та М. Зиминська-Сигетинська – засновники колективу: Історія виникнення назви ансамблю. Перші виступи колективу (Варшава, 1950 р.). Унікальні костюми ансамблю пісні і танцю «Мазовше». Ансамбль «Мазовше» належить до найбільших в світі колективів народного танцю.

Створення Угорського державного ансамблю народного танцю (1950 р.): Творча спадщина М. Рабаї. Концертна діяльність колективу. Оригінальність обробки угорського танцювального фольклору в роботах М. Рабаї.

РОЗДІЛ 6. Вивчення спадщини видатних хореографів світу.

Тема 22. Практичне засвоєння спадщини Володимира Курбета.

Основні положення рук та положення в парі, що зустрічаються в тому чи іншому танці В. Курбета. Основні жіночі та чоловічі комбінації, що зустрічаються в тому чи іншому танці В. Курбета.

Основні парні комбінації, що зустрічаються в тому чи іншому танці В. Курбета. Виконання окремих танців та фрагментів хореографічних композицій, створених В. Курбетом.

Тема 23. Практичне засвоєння окремих номерів та фрагментів хореографічних композицій видатних балетмейстерів Грузії.

Основні положення рук та положення в парі, що зустрічаються в тому чи іншому грузинському танці. Основні жіночі та чоловічі комбінації, що зустрічаються в тому чи іншому грузинському танці. Виконання окремих номерів та фрагментів хореографічних композицій, створених видатними балетмейстерами Грузії.

Тема 24. Практичне засвоєння хореографічних зразків Прибалтики.

Основні положення рук та положення в парі, що зустрічаються в тому чи іншому танці Прибалтики. Основні жіночі та чоловічі комбінації, що зустрічаються в тому чи іншому танці Прибалтики. Основні парні комбінації, що зустрічаються в тому чи іншому танці Прибалтики. Виконання окремих танців Литви, Латвії та Естонії.

Тема 25. Практичне засвоєння окремих номерів та фрагментів хореографічних композицій видатного польського балетмейстера Вітольда Запали (державний народний ансамбль пісні і танцю «Мазовше»).

Основні положення рук та положення в парі, що зустрічаються в тому чи іншому танці В. Запали. Основні жіночі та чоловічі комбінації, що зустрічаються в тому чи іншому танці В. Запали. Основні парні комбінації, що зустрічаються в тому чи іншому танці В. Запали. Виконання окремих танців та фрагментів хореографічних композицій, створених В. Запалою.

Тема 26. Практичне засвоєння окремих номерів та фрагментів хореографічних композицій видатних балетмейстерів Західної Європи.

Основні положення рук та положення в парі, що зустрічаються в іспанських народних танцях. Основні положення рук та положення в парі, що зустрічаються в угорських народних танцях. Основні положення рук та положення в парі, що зустрічаються в словацьких народних танцях. Основні жіночі, чоловічі та парні комбінації, що зустрічаються в іспанських народних танцях. Основні жіночі, чоловічі та парні комбінації, що зустрічаються в угорських народних танцях. Основні жіночі, чоловічі та парні комбінації, що зустрічаються в словацьких народних танцях.

зустрічаються в словацьких народних танцях. Виконання окремих танців та фрагментів хореографічних композицій, створених видатними балетмейстерами Західної Європи.

VII. ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

РОЗДІЛ 2. Вивчення спадщини видатних хореографів України XX сторіччя

Практичне заняття № 1

Тема 9. Вивчення старовинного прикарпатського танцю «Голубка» (хореографія Ярослава Чуперчука).

Мета вивчення: опанування танцювальних рухів та комбінацій, удосконалення техніки та манери виконання старовинного прикарпатського танцю «Голубка».

Література: 1, 2, 3, 5, 9, 10.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Основні ходи положення рук, положення в парі характерних для старовинного прикарпатського танцю «Голубка».

2. Чоловічі комбінації зі старовинного прикарпатського танцю «Голубка».

3. Основні комбінації зі старовинного прикарпатського танцю «Голубка».

4. Виконання композиції старовинного прикарпатського танцю «Голубка».

Хід практичної роботи

Завдання 1. Вивчення основних положень рук, характерних для старовинного прикарпатського танцю «Голубка» .

Завдання 2. Вивчення основних положень в парі, характерних для старовинного прикарпатського танцю «Голубка».

Завдання 3. Вивчення основних ходів старовинного прикарпатського танцю «Голубка».

Завдання 4. Вивчення чоловічих комбінацій зі старовинного прикарпатського танцю «Голубка».

Завдання 5. Вивчення основних комбінацій зі старовинного прикарпатського танцю «Голубка».

Завдання 6. Робота над композицією старовинного прикарпатського танцю «Голубка».

Завдання 7. Робота над характером та манерою виконання старовинного прикарпатського танцю «Голубка».

Практичне заняття № 2

Тема 10. Вивчення закарпатського народного танцю «Березняк» (хореографія Клари Балог).

Мета вивчення: опанування танцювальних рухів та комбінацій, удосконалення техніки та манери виконання закарпатського народного танцю «Березняк».

Література: 5, 10.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Основні ходи положення рук, положення в парі характерних для старовинного прикарпатського танцю «Голубка».

2. Чоловічі комбінації зі старовинного прикарпатського танцю «Голубка».

3. Основні комбінації зі старовинного прикарпатського танцю «Голубка».

4. Виконання композиції старовинного прикарпатського танцю «Голубка».

Хід практичної роботи

Завдання 1. Вивчення основних положень рук, характерних для закарпатського народного танцю «Березняк».

Завдання 2. Вивчення основних положень в парі, характерних для закарпатського народного танцю «Березняк».

Завдання 3. Вивчення основного ходу закарпатського народного танцю «Березняк».

Завдання 4. Вивчення основних комбінацій закарпатського народного танцю «Березняк».

Завдання 5. Вивчення сольних фрагментів закарпатського народного танцю «Березняк».

Завдання 6. Особливості використання реквізиту в закарпатському народному танці «Березняк».

Завдання 7. Робота над композицією закарпатського народного танцю «Березняк».

Завдання 8. Робота над технічною стороною закарпатського народного танцю «Березняк».

Завдання 9. Робота над характером та манерою виконання закарпатського народного танцю «Березняка».

Практичне заняття № 3

Тема 11. Вивчення спадщини Володимира Петрика (за вибором викладача).

Мета вивчення: опанування танцювальних рухів та комбінацій, удосконалення техніки та манери виконання наступних номерів, створених В. Петриком: «Ой, підю я межи гори, там, де живуть бойки», «Гуцулка»(за вибором викладача вивчаються фрагменти танцювальних номерів).

Література: 1, 2, 3, 5, 9, 10.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Основні положення рук, положення в парі та основні ходи закарпатського народного танцю «Березняка».

2. Основні комбінації закарпатського народного танцю «Березняка».

3. Сольні фрагменти закарпатського народного танцю «Березняка».

4. Робота з реквізитом в закарпатському народному танці «Березняка».

5. Виконання композиції закарпатського народного танцю «Березняка».

Хід практичної роботи

Завдання 1. Вивчення основних положень рук, положень в парі, основних ходів хореографічної композиції В. Петрика (за вибором викладача).

Завдання 2. Вивчення основних комбінацій хореографічної композиції В. Петрика (за вибором викладача).

Завдання 3. Вивчення чоловічих та жіночих комбінацій хореографічної композиції В. Петрика (за вибором викладача).

Завдання 4. Робота над хореографічною композицією В. Петрика (за вибором викладача).

Завдання 5. Робота над характером та манерою виконання хореографічної композиції В. Петрика (за вибором викладача).

РОЗДІЛ 3. Вивчення спадщини видатного хореографа України П. Вірського

Практичне заняття № 4

Тема 12. Вивчення фрагментів хореографічної композиції «Ми з України».

Мета вивчення: опанування танцювальних рухів та комбінацій, удосконалення техніки та манери виконання фрагментів хореографічної композиції «Ми з України».

Література: 1, 4, 5, 10.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Основні положення рук, положення в парі, основні ходи хореографічної композиції В. Петрика (за вибором викладача).

2. Основні комбінації хореографічної композиції В. Петрика (за вибором викладача).

3. Чоловічі та жіночі комбінації хореографічної композиції В. Петрика (за вибором викладача).

4. Виконання хореографічної композиції В. Петрика (за вибором викладача).

Хід практичної роботи

Завдання 1. Вивчення основних положень в парі, характерних для окремих фрагментів хореографічної композиції «Ми з України».

Завдання 2. Вивчення окремих сольних фрагментів з хореографічної композиції «Ми з України».

Завдання 3. Характерні особливості лексики різних регіонів України у хореографічній композиції «Ми з України».

Завдання 4. Робота над технічною стороною фрагментів хореографічної композиції «Ми з України».

Завдання 5. Робота над характером та манерою виконання фрагментів хореографічної композиції «Ми з України».

Практичне заняття № 5

Тема 13. Вивчення фрагментів українського народного танцю «Гопак».

Мета вивчення: опанування танцювальних рухів та комбінацій, удосконалення техніки та манери виконання українського народного танцю «Гопак».

Література: 4, 5, 10.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Основні положення в парі, характерних для окремих фрагментів хореографічної композиції «Ми з України».

2. Сольні фрагменти з хореографічної композиції «Ми з України».

3. Характерні особливості лексики різних регіонів України у хореографічній композиції «Ми з України».

4. Виконання хореографічної композиції «Ми з України».

Хід практичної роботи

Завдання 1. Вивчення основних положень рук та положень в парі, характерних для українського народного танцю «Гопак».

Завдання 2. Вивчення основних парних комбінацій з українського народного танцю «Гопак».

Завдання 3. Робота над чоловічою частиною українського народного танцю «Гопак».

Завдання 4. Робота над жіночою частиною українського народного танцю «Гопак».

Завдання 5. Робота над композицією українського народного танцю «Гопак».

Завдання 6. Робота над трюковою частиною українського народного танцю «Гопак».

Завдання 7. Робота над характером та манерою виконання українського народного танцю «Гопак».

Практичне заняття № 6

Тема 14. Вивчення фрагментів українського народного танцю «Подольночка».

Мета вивчення: опанування танцювальних рухів та комбінацій, удосконалення техніки та манери виконання українського народного танцю «Подольночка».

Література: 4, 5, 7, 10.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Основні положення рук та положення в парі, характерних для українського народного танцю «Гопак».

2. Основні парні комбінації з українського народного танцю «Гопак».

3. Чоловіча частиною українського народного танцю «Гопак».

4. Жіноча частиною українського народного танцю «Гопак».

5. Трюкова частина українського народного танцю «Гопак».

6. Виконання композиції українського народного танцю «Гопак».

Хід практичної роботи

Завдання 1. Вивчення основних положень рук та положень в парі, характерних для українського народного танцю «Подoliaночка».

Завдання 2. Вивчення основних комбінацій з українського народного танцю «Подoliaночка».

Завдання 3. Робота над композицією українського народного танцю «Подoliaночка».

Завдання 4. Робота над характером та манерою виконання українського народного танцю «Подoliaночка».

РОЗДІЛ 4. Вивчення спадщини видатного хореографа України М. Вантуха

Практичне заняття № 7

Тема 15. Вивчення фрагментів хореографічної композиції «Україно моя, Україно!»

Мета вивчення: опанування танцювальних рухів та комбінацій, удосконалення техніки та манери виконання фрагментів хореографічної композиції «Україно моя, Україно!».

Література: 1, 4, 5, 7, 10.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Основні положення рук та положення в парі, характерні для українського народного танцю «Подoliaночка».

2. Основні комбінації з українського народного танцю «Подoliaночка».

3. Виконання композиції українського народного танцю «Подoliaночка».

Хід практичної роботи

Завдання 1. Вивчення основних положень рук та положень в парі, характерних для окремих фрагментів хореографічної композиції «Україно моя, Україно!».

Завдання 2. Вивчення основних комбінацій з хореографічної композиції «Україно моя, Україно!».

Завдання 3. Вивчення окремих фрагментів з хореографічної композиції «Україно моя, Україно!» (полісся, раківчанка, буковина, центральна Україна).

Завдання 4. Характерні особливості лексики різних регіонів України у хореографічній композиції «Україно моя, Україно!».

Завдання 5. Робота над технічною стороною фрагментів хореографічної композиції «Україно моя, Україно!».

Завдання 6. Робота над характером та манерою виконання фрагментів хореографічної композиції «Україно моя, Україно!».

Практичне заняття № 8

Тема 16. Вивчення фрагментів хореографічної композиції «Карпати».

Мета вивчення: опанування танцювальних рухів та комбінацій, удосконалення техніки та манери виконання фрагментів хореографічної композиції «Карпати».

Література: 1, 4, 5, 10.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Основні положення рук та положення в парі, характерні для окремих фрагментів хореографічної композиції «Україно моя, Україно!».

2. Основні комбінації з хореографічної композиції «Україно моя, Україно!».

3. Виконання хореографічної композиції «Україно моя, Україно!».

Хід практичної роботи

Завдання 1. Вивчення основних положень рук та положень в парі, характерних для окремих фрагментів хореографічної композиції «Карпати».

Завдання 2. Вивчення основних комбінацій з хореографічної композиції «Карпати».

Завдання 3. Вивчення окремих фрагментів з хореографічної композиції «Карпати» (Буковина, Закарпаття).

Завдання 4. Характерні особливості лексики Західного регіону України, що використовується у хореографічній композиції «Карпати».

Завдання 5. Робота над технічною стороною фрагментів хореографічної композиції «Карпати».

Завдання 6. Робота над характером та манерою виконання фрагментів хореографічної композиції «Карпати».

Практичне заняття № 9

Тема 17. Вивчення фрагментів українського народного танцю «Волинські візерунки».

Мета вивчення: опанування танцювальних рухів та комбінацій, удосконалення техніки та манери виконання українського народного танцю «Волинські візерунки».

Література: 5, 8, 10.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Основні положення рук та положення в парі, характерні для окремих фрагментів хореографічної композиції «Карпати».

2. Основні комбінації з хореографічної композиції «Карпати».

3. Виконання хореографічної композиції «Карпати».

Хід практичної роботи

Завдання 1. Вивчення основних положень рук та положень в парі, характерних для українського народного танцю «Волинські візерунки».

Завдання 2. Вивчення основних парних комбінацій з українського народного танцю «Волинські візерунки».

Завдання 3. Робота над композицією українського народного танцю «Волинські візерунки».

Завдання 4. Робота над жіночими обертами, з українського народного танцю «Волинські візерунки».

Завдання 5. Робота над технічною стороною українського народного танцю «Волинські візерунки».

Завдання 6. Робота над характером та манерою виконання українського народного танцю «Волинські візерунки».

РОЗДІЛ 6. Вивчення спадщини видатних хореографів світу

Практичне заняття № 10

Тема 22. Практичне засвоєння спадщини Володимира Курбета.

Мета вивчення: опанування танцювальних рухів та комбінацій, удосконалення техніки та манери виконання окремих номерів та фрагментів хореографічних композицій створених В. Курбетом (за вибором викладача вивчаються фрагменти 2 - 3 хореографічних композицій).

Література: 5, 10.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Основні положення рук та положень в парі, характерних для українського народного танцю «Волинські візерунки».

2. Основні парні комбінації з українського народного танцю «Волинські візерунки».

3. Виконання композиції українського народного танцю «Волинські візерунки».

Хід практичної роботи

Завдання 1. Вивчення основних положень рук та положень в парі, що зустрічаються в тому чи іншому танці В. Курбета.

Завдання 2. Вивчення основних жіночих та чоловічих комбінацій, що зустрічаються в тому чи іншому танці В. Курбета.

Завдання 3. Вивчення основних парних комбінацій, що зустрічаються в тому чи іншому танці В. Курбета.

Завдання 4. Робота над композицією окремих номерів та фрагментів хореографічних композицій.

Завдання 5. Робота над технічною стороною номерів та фрагментів хореографічних композицій.

Завдання 6. Робота над характером та манерою виконання молдавських народно-сценічних танців, створених В Курбетом.

Практичне заняття № 11

Тема 23. Практичне засвоєння окремих номерів та фрагментів хореографічних композицій видатних балетмейстерів Грузії.

Мета вивчення: опанування танцювальних рухів та комбінацій, удосконалення техніки та манери виконання окремих танцювальних номерів, створених видатними грузинськими балетмейстерами (за вибором викладача вивчаються фрагменти 2-3 танцювальних номерів).

Література: 4, 5, 10.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Основні положення рук та положення в парі, що зустрічаються в тому чи іншому танці В. Курбета.

2. Основні жіночі та чоловічі комбінації, що зустрічаються в тому чи іншому танці В. Курбета.

3. Основні парні комбінації, що зустрічаються в тому чи іншому танці В. Курбета.

4. Виконання окремих танців та фрагментів хореографічних композицій, створених В. Курбетом.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Вивчення основних положень рук та положень в парі, що зустрічаються в тому чи іншому грузинському танці.

Завдання 2. Вивчення основних жіночих та чоловічих комбінацій, що зустрічаються в тому чи іншому грузинському танці.

Завдання 3. Робота над композицією окремих танців та фрагментів хореографічних композицій.

Завдання 4. Робота над технічною стороною грузинських народних танців.

Завдання 5. Робота над характером та манерою виконання грузинських народних танців.

Практичне заняття № 12

Тема 24. Практичне засвоєння хореографічних зразків Прибалтики.

Мета вивчення: опанування танцювальних рухів та комбінацій, удосконалення техніки та манери виконання окремих танців Прибалтики (за вибором викладача вивчаються фрагменти 2-3 танців).

Література: 4, 5, 10.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Основні положення рук та положення в парі, що зустрічаються в тому чи іншому грузинському танці.

2. Основні жіночі та чоловічі комбінації, що зустрічаються в тому чи іншому грузинському танці.

3. Виконання окремих номерів та фрагментів хореографічних композицій, створених видатними балетмейстерами Грузії.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Вивчення основних положень рук та положень в парі, що зустрічаються в тому чи іншому танці Прибалтики.

Завдання 2. Вивчення основних жіночих та чоловічих комбінацій, що зустрічаються в тому чи іншому танці Прибалтики.

Завдання 3. Вивчення основних парних комбінацій, що зустрічаються в тому чи іншому танці Прибалтики.

Завдання 4. Робота над композицією народних танців Литви, Латвії та Естонії.

Завдання 5. Робота над технічною стороною прибалтійських народних танців.

Завдання 6. Робота над характером та манерою виконання народних танців Прибалтики.

Практичне заняття № 13

Тема 25. Практичне засвоєння окремих номерів та фрагментів хореографічних композицій, видатного польського балетмейстера Вітольда Запали (державний народний ансамбль пісні і танцю «Мазоовше»).

Мета вивчення: опанування танцювальних рухів та комбінацій, удосконалення техніки та манери виконання польських народних танців, створених В. Запалою (за вибором викладача вивчаються фрагменти танцювальних номерів).

Література: 5, 10.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Основні положення рук та положення в парі, що зустрічаються в тому чи іншому танці Прибалтики.

2. Основні жіночі та чоловічі комбінації, що зустрічаються в тому чи іншому танці Прибалтики.

3. Основні парні комбінації, що зустрічаються в тому чи іншому танці Прибалтики.

4. Виконання окремих танців Литви, Латвії та Естонії.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Вивчення основних положень рук та положень в парі, що зустрічаються в тому чи іншому польському народно-сценічному танці.

Завдання 2. Вивчення основних жіночих та чоловічих комбінацій, що зустрічаються в тому чи іншому польському народно-сценічному танці.

Завдання 3. Вивчення основних парних комбінацій, що зустрічаються в тому чи іншому польському народно-сценічному танці.

Завдання 4. Робота над композицією окремих танців та фрагментів хореографічних композицій, створених В. Запалою.

Завдання 5. Робота над технічною стороною окремих танців та фрагментів хореографічних композицій, створених В. Запалою.

Завдання 6. Робота над характером та манерою виконання польських народно-сценічних танців.

Практичне заняття № 14

Тема 26. Практичне засвоєння окремих номерів та фрагментів хореографічних композицій видатних балетмейстерів Західної Європи (Антоніо Гадес, Міклош Рабаї, Штефан Носаль).

Мета вивчення: опанування танцювальних рухів та комбінацій, удосконалення техніки та манери виконання танцювальних номерів та фрагментів хореографічних композицій, створених видатними балетмейстерами Західної Європи.

Література: 4, 5, 10.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Основні положення рук та положення в парі, що зустрічаються в тому чи іншому польському народно-сценічному танці.

2. Основні жіночі та чоловічі комбінації, що зустрічаються в тому чи іншому польському народно-сценічному танці.

3. Основні парні комбінації, що зустрічаються в тому чи іншому польському народно-сценічному танці.

4. Виконання окремих танцювальних номерів та фрагментів хореографічних композицій, створених В. Запалою в державному народному ансамблі пісні і танцю «Мазовше».

Хід практичної роботи

Завдання 1. Вивчення основних положень рук та положень в парі, що зустрічаються в іспанських народних танцях.

Завдання 2. Вивчення основних положень рук та положень в парі, що зустрічаються в угорських народних танцях.

Завдання 3. Вивчення основних положень рук та положень в парі, що зустрічаються в словацьких народних танцях.

Завдання 4. Вивчення основних жіночих, чоловічих та парних комбінацій, що зустрічаються в іспанських народних танцях.

Завдання 5. Вивчення основних жіночих, чоловічих та парних комбінацій, що зустрічаються в угорських народних танцях.

Завдання 6. Вивчення основних жіночих, чоловічих та парних комбінацій, що зустрічаються в словацьких народних танцях.

Завдання 7. Робота над композицією окремих танців та фрагментів хореографічних композицій, створених видатними балетмейстерами Західної Європи.

Завдання 8. Робота над технічною стороною окремих танців та фрагментів хореографічних композицій, створених видатними балетмейстерами Західної Європи.

Завдання 9. Робота над характером та манерою виконання окремих танців та фрагментів хореографічних композицій, створених видатними балетмейстерами Західної Європи.

ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО САМОСТІЙНИХ ЗАНЬ

РОЗДІЛ 1. Теоретико-методичне осмислення спадщини видатних хореографів України

Самостійне заняття № 1

Тема 1. Павло Вірський – чародій українського народно-сценічного танцю

Мета вивчення: знайомство з життєвим та творчим шляхом видатного українського хореографа Павла Вірського, вивчення його спадщини.

Література: 4, 5, 10.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Становлення творчої особистості П. Вірського.
2. Створення в Україні першого професійного ансамблю народного танцю.
3. Робота П. Вірського головним балетмейстером ансамблю пісні і танцю Радянської Армії імені О. В. Олександрова (1943-1955 рр.).
4. Особливості творчого методу і стилю роботи П. Вірського.
5. Назвати та проаналізувати основні хореографічні композиції П. Вірського.

Завдання

1. Навчання в Одеському музично-драматичному інституті та в Московському хореографічному технікумі імені Луначарського.
2. Робота артистом балету та балетмейстером в оперних театрах Одеси, Москви, Харкова, Києва та інших міст.
3. Створення в Україні першого професійного ансамблю народного танцю.

4. Робота головним балетмейстером ансамблю пісні і танцю Радянської Армії ім. О.В. Олександрова (1943-1955 рр.).

5. Особливості творчого методу і стилю роботи П. Вірського.

6. Хореографічні композиції П. Вірського – золотий фонд національного хореографічного мистецтва.

Самостійне заняття № 2

Тема 2. Гуцульський танець на професійній сцені (творчість Ярослава Чуперчука та Володимира Петрика).

Мета вивчення: знайомство з життєвим та творчим шляхом видатних українських хореографів гуцульського танцю - Ярослава Чуперчука та Володимира Петрика, вивчення їхспадщини.

Література: 1, 2, 3, 5; 9, 10.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Становлення творчої особистості П. Вірського.

2. Створення в Україні першого професійного ансамблю народного танцю.

3. Робота П. Вірського головним балетмейстером ансамблю пісні і танцю Радянської Армії імені О. В. Олександрова.

4. Особливості творчого методу і стилю роботи П. Вірського.

5. Назвати та проаналізувати основні хореографічні композиції П. Вірського.

Завдання

1. Організація Державного гуцульського ансамблю пісні і танцю.

2. Оригінальні хореографічні постановки Я. Чуперчука

3. Творча діяльність Я. Чуперчука – основа сучасних репертуарів багатьох професійних та аматорських колективів України.

4. Робота В. Петрика артистом балету гуцульського ансамблю пісні і танцю (з 1940 р.).

5. Навчання В. Петрика у Віденській балетній школі (1943-1945 рр.).

6. Призначення В. Петрика на посаду головного балетмейстера гуцульського ансамблю пісні і танцю (1945 р.). Створення багатьох танцювальних номерів та вокально-хореографічних композицій.

7. Великий внесок В. Петрика у розвиток хореографічного мистецтва та відродження звичаїв Прикарпаття.

Самостійне заняття № 3

Тема 3. Степова криниця Анатолія Кривохижи.

Мета вивчення: знайомство з життєвим та творчим шляхом українського хореографа Анатолія Кривохижи, вивчення його спадщини.

Література: 5, 10.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Організація Державного гуцульського ансамблю пісні і танцю.
2. Оригінальні хореографічні постановки Я. Чуперчука.
3. Творча діяльність Я. Чуперчука – основа сучасних репертуарів багатьох професійних та аматорських колективів України.
4. Робота В. Петрика артистом балету гуцульського ансамблю пісні і танцю (з 1940 р.).
5. Навчання В. Петрика у Віденській балетній.
6. Призначення В. Петрика на посаду головного балетмейстера гуцульського ансамблю пісні і танцю та його творча діяльність в ансамблі.
7. Внесок В. Петрика у розвиток хореографічного мистецтва та відродження звичаїв Прикарпаття.

Завдання

1. А. Кривохижа – збирач і пропагандист українського народного хореографічного мистецтва.
2. Заснування легендарного заслуженого ансамблю танцю України «Ятрань» (м. Кіровоград).
3. Хореографічні постановки, які увійшли у скарбницю українського танцювального мистецтва.
4. Організація академічного театру музики, пісні і танцю «Зоряни» при Кіровоградській обласній філармонії (1986 р.).
5. Робота у Кіровоградському педагогічному університеті ім. В. Винниченка (з 1997 р.)

Самостійне заняття № 4

Тема 4. Закарпатські джерела Клари Балог та Михайла Суслікова.

Мета вивчення: знайомство з життєвим та творчим шляхом українських хореографів Клари Балог та Михайла Суслікова, вивчення їх спадщини.

Література: 5, 10.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Етапи творчої біографії А. Кривохижі.
2. Проаналізувати танцювальні номери та хореографічні композиції, створені А. Кривохижею.
3. Наукова та методична робота А. Кривохижі.

Завдання

1. Навчання К. Балог в Ужгородській хореографічній студії та в музично-педагогічному училищі.
2. К. Балог – артистка балету і солістка Закарпатського ансамблю пісні і танцю.
3. Співпраця з колективами Державного заслуженого академічного ансамблю танцю України ім. П. Вірського, Державного хору ім. Г. Верьовки, Київським театром опери і балету ім. Т.Г. Шевченка та ін.
4. Основа методики і стилю роботи К. Балог як балетмейстера-постановника.
5. Різноманітність хореографічних творів К. Балог.
6. Неоціненна заслуга К. Балог як балетмейстера - постановника: фіксація, запис, постановка народних творів і збереження їх для майбутнього покоління.
7. Навчання М. Суслікова у Київському хореографічному технікумі.
8. Робота М. Суслікова артистом балету Київського театру опери та балету імені Т. Г. Шевченка (1939-1941 рр.).
9. Робота М. Суслікова артистом балету Закарпатського народного хору (1948-1951 рр.), а з 1952 по 1955 рр. – соліст балету Закарпатської обласної філармонії.
10. М. Сусліков – незмінний керівник заслуженого ансамблю танцю України «Юність Закарпаття».

Самостійне заняття № 5

Тема 5. Мирослав Вантух та народно-сценічний танець сучасності.

Мета вивчення: знайомство з життєвим та творчим шляхом українського хореографа Мирослава Вантуха, вивчення його спадщини.

Література: основна: 1, 4, 5, 7, 10.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. К. Балог як балетмейстер-постановник.
2. Аналіз танцювальних номерів і хореографічних композицій, створених К. Балог у виконанні державного заслуженого академічного Закарпатського народного хору.
3. Творча дружба К. Балог з П. Вірським.
4. Становлення творчої особистості М. Суслікова, як артиста балету.
5. Проаналізувати основні танцювальні номери та хореографічні композиції, створені М. Сусліковим в ансамблі танцю «Юність Закарпаття».

Завдання

1. Мирослав Вантух - видатний хореограф і балетмейстер, Герой України, народний артист України і Росії, лауреат Національної премії України імені Т. Г. Шевченка, професор, академік.
2. Творча діяльність М. Вантуха у Львові.
3. Створення ансамблю «Юність» (1964 р.).
4. М. Вантух – генеральний директор, художній керівник Національного заслуженого академічного ансамблю танцю України ім. П. Вірського. Відновлення та збереження спадщини П. Вірського.
5. Танцювальні номери і хореографічні композиції, створені М. Вантухом в Національному заслуженому академічному ансамблі танцю України ім. П. Вірського.
6. Створення дитячої хореографічної студії при Національному заслуженому академічному ансамблі танцю України ім. П. Вірського.
7. М. Вантух – голова Національної хореографічної спілки України.
8. Суспільна діяльність М. Вантуха.

Самостійне заняття № 6

Тема 6. Хореографічна поезія Бориса Колногузенка.

Мета вивчення: знайомство з життєвим та творчим шляхом українського хореографа Бориса Колногузенка, вивчення його спадщини.

Література: основна: 1, 4, 5, 7, 10.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Етапи творчої біографії М. Вантуха.
2. М. Вантух – гідний продовжувач справи П. Вірського.
3. Проаналізувати танцювальні номери і хореографічні композиції, створені М. Вантухом в Національному заслуженому академічному ансамблі танцю України ім. П. Вірського.
4. Створення а діяльність дитячої хореографічної студії при Національному заслуженому академічному ансамблі танцю України ім. П. Вірського.
5. Суспільна діяльність М. Вантуха.

Завдання

1. Навчання в Краснодарському державному інституті культури.
2. Робота на посадах танцівника та балетмейстера в колективах України та Росії.
3. Б. Колногузенко – ініціатор та засновник відкриття хореографічного відділення в ХДАК.
4. Створення театру народного танцю «Заповіт» та його діяльність.
5. Створення Великого Слобожанського ансамблю пісні і танцю.
6. Високохудожні сценічні твори Б. Колногузенка.
7. Наукова та методична література Б. Колногузенка.
8. Суттєві державні нагороди та відзнаки Б. Колногузенка.

Самостійне заняття № 7

Тема 7. Народно-сценічний танець на початку ХХІ ст. Створення Національної хореографічної спілки України.

Мета вивчення: Знайомство з особливостями розвитку Народно-сценічний танець на початку ХХІ ст.; історією створення та метою і завданнями Національної хореографічної спілки України.

Література: 4, 5, 10.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Етапи творчої біографії Б. Колногузенка.
2. Проаналізувати танцювальні номери і хореографічні композиції, створені Б. Колногузенком в театрі народного танцю «Заповіт» ХДАК.
3. Проаналізувати танцювальні номери і хореографічні композиції, створені Б. Колногузенком у Великому Слобожанському академічному ансамблі пісні і танцю.
4. Наукова та методична діяльність Б. Колногузенка.

Завдання

1. Професійні та аматорські хореографічні колективи України на поч. ХХІ ст.
2. Створення Національної хореографічної спілки України.

Самостійне заняття № 8

Тема 8. Провідні фестивалі та конкурси з народної хореографії в Україні.

Мета вивчення: Знайомство з історією створення, метою та завданнями провідних фестивалів та конкурсів з народної хореографії в Україні.

Література: 5.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Перелічити найвідоміші професійні та аматорські хореографічні колективи України та їх хореографів.
2. Основна мета діяльності Національної хореографічної спілки України.

Завдання

1. Всеукраїнський фестиваль-конкурс народної хореографії імені П. П. Вірського.
2. Всеукраїнський фестиваль-конкурс народної хореографії Героя України Мирослава Вантуха.
3. Міжнародний фестиваль-конкурс танців народів світу «Веселкова Терпсихора».

РОЗДІЛ 2. Вивчення спадщини видатних хореографів України ХХ сторіччя

Самостійне заняття № 9

Тема 9. Вивчення старовинного прикарпатського танцю «Голубка» (хореографія Ярослава Чуперчука).

Мета вивчення: опанування танцювальних рухів та комбінацій, удосконалення техніки та манери виконання старовинного прикарпатського танцю «Голубка» (хореографія Ярослава Чуперчука).

Література: 1, 2, 5, 9, 10.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Перерахувати відомі в фестивалі-конкурси народної хореографії в Україні.

2. Мета та основні положення Всеукраїнського фестивалю-конкурсу народної хореографії імені П. П. Вірського.

3. Мета та основні положення Всеукраїнського фестивалю-конкурсу народної хореографії Героя України М. Вантуха.

4. Історія виникнення, мета та основні положення Всеукраїнського фестивалю-конкурсу танців народів світу «Веселкова Терпсихора».

Завдання

1. Вивчення основних положень рук, характерних для старовинного прикарпатського танцю «Голубка» .

2. Вивчення основних положень в парі, характерних для старовинного прикарпатського танцю «Голубка».

3. Вивчення основних ходів старовинного прикарпатського танцю «Голубка».

4. Вивчення чоловічих комбінацій зі старовинного прикарпатського танцю «Голубка».

5. Вивчення основних комбінацій зі старовинного прикарпатського танцю «Голубка».

6. Робота над композицією старовинного прикарпатського танцю «Голубка».

7. Робота над технікою, характером та манерою виконання старовинного прикарпатського танцю «Голубка».

Самостійне заняття № 10

Тема 10. Вивчення закарпатського народного танцю «Березняк» (хореографія Клари Балог).

Мета вивчення: опанування танцювальних рухів та комбінацій, удосконалення техніки та манери виконання закарпатського народного танцю «Березняк».

Література: 5, 10.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Основні ходи положення рук, положення в парі характерних для старовинного прикарпатського танцю «Голубка».

2. Чоловічі комбінації зі старовинного прикарпатського танцю «Голубка».

3. Основні комбінації зі старовинного прикарпатського танцю «Голубка».

4. Виконання композиції старовинного прикарпатського танцю «Голубка».

Завдання

1. Вивчення основних положень рук, характерних для закарпатського народного танцю «Березняк».

2. Вивчення основних положень в парі, характерних для закарпатського народного танцю «Березняк».

3. Вивчення основного ходу закарпатського народного танцю «Березняк».

4. Вивчення основних комбінацій закарпатського народного танцю «Березняк».

5. Вивчення сольних фрагментів закарпатського народного танцю «Березняк».

6. Особливості використання реквізиту в закарпатському народному танці «Березняк».

7. Робота над композицією закарпатського народного танцю «Березняк».

8. Робота над технічною стороною закарпатського народного танцю «Березняк».

9. Робота над характером та манерою виконання закарпатського народного танцю «Березняк».

Самостійне заняття № 11

Тема 11. Вивчення спадщини Володимира Петрика (за вибором викладача).

Мета вивчення: опанування танцювальних рухів та комбінацій, удосконалення техніки та манери виконання наступних номерів, створених В. Петриком: «Ой, піду я межі гори, там, де живуть бойки», «Гуцулка» (за вибором викладача вивчаються фрагменти танцювальних номерів).

Література: основна: 1, 3, 5, 9, 10.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Основні положення рук, положення в парі та основні ходи закарпатського народного танцю «Березняка».

2. Основні комбінації закарпатського народного танцю «Березняка».

3. Сольні фрагменти закарпатського народного танцю «Березняка».

4. Робота з реквізитом в закарпатському народному танці «Березняка».

5. Виконання композиції закарпатського народного танцю «Березняка».

Завдання

1. Вивчення основних положень рук, положень в парі, основних ходів хореографічної композиції В. Петрика (за вибором викладача).

2. Вивчення основних комбінацій хореографічної композиції В. Петрика (за вибором викладача).

3. Вивчення чоловічих та жіночих комбінацій хореографічної композиції В. Петрика (за вибором викладача).

4. Робота над хореографічною композицією В. Петрика (за вибором викладача).

5. Робота над характером та манерою виконання хореографічної композиції В. Петрика (за вибором викладача).

РОЗДІЛ 3. Вивчення спадщини видатного хореографа України П. Вірського

Самостійне заняття №12

Тема 12. Вивчення фрагментів хореографічної композиції «Ми з України»

Мета вивчення: опанування танцювальних рухів та комбінацій, удосконалення техніки та манери виконання фрагментів хореографічної композиції «Ми з України».

Література: 1, 4, 5, 7, 10.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Основні положення рук, положення в парі, основні ходи хореографічної композиції В. Петрика (за вибором викладача).
2. Основні комбінації хореографічної композиції В. Петрика (за вибором викладача).
3. Чоловічі та жіночі комбінації хореографічної композиції В. Петрика (за вибором викладача).
4. Виконання хореографічної композиції В. Петрика (за вибором викладача).

Завдання

1. Вивчення основних положень в парі, характерних для окремих фрагментів хор. композиції «Ми з України».
2. Вивчення окремих сольних фрагментів з хореографічної композиції «Ми з України».
3. Характерні особливості лексики різних регіонів України у хореографічній композиції «Ми з України».
4. Робота над технічною стороною фрагментів хореографічної композиції «Ми з України».
5. Робота над характером та манерою виконання фрагментів хореографічної композиції «Ми з України».

Самостійне заняття №13

Тема 13. Вивчення фрагментів українського народного танцю «Гопак».

Мета вивчення: опанування танцювальних рухів та комбінацій, удосконалення техніки та манери виконання українського народного танцю «Гопак».

Література: 4, 5, 10, 12, 13.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Основні положення в парі, характерних для окремих фрагментів хореографічної композиції «Ми з України».
2. Сольні фрагменти з хореографічної композиції «Ми з України».
3. Характерні особливості лексики різних регіонів України у хореографічній композиції «Ми з України».
4. Виконання хореографічної композиції «Ми з України».

Завдання

1. Вивчення основних положень рук та положень в парі, характерних для українського народного танцю «Гопак».
2. Вивчення основних парних комбінацій з українського народного танцю «Гопак».
3. Робота над чоловічою частиною українського народного танцю «Гопак».
4. Робота над жіночою частиною українського народного танцю «Гопак».
5. Робота над композицією українського народного танцю «Гопак».
6. Робота над трюковою частиною українського народного танцю «Гопак».
7. Робота над характером та манерою виконання українського народного танцю «Гопак».

Самостійне заняття №14

Тема 14. Вивчення фрагментів українського народного танцю «Подільничка».

Мета вивчення: опанування танцювальних рухів та комбінацій, удосконалення техніки та манери виконання українського народного танцю «Подільничка».

Література: 4, 5, 10.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Основні положення рук та положення в парі, характерних для українського народного танцю «Гопак».
2. Основні парні комбінації з українського народного танцю «Гопак».
3. Чоловіча частиною українського народного танцю «Гопак».
4. Жіноча частиною українського народного танцю «Гопак».
5. Трюкова частина українського народного танцю «Гопак».
6. Виконання композиції українського народного танцю «Гопак».

Завдання

1. Вивчення основних положень рук та положень в парі, характерних для українського народного танцю «Подільничка».

2. Вивчення основних комбінацій з українського народного танцю «Подoliaночка».

3. Робота над композицією українського народного танцю «Подoliaночка».

4. Робота над характером та манерою виконання українського народного танцю «Подoliaночка».

РОЗДІЛ 4. Вивчення спадщини видатного хореографа України М. Вантуха

Самостійне заняття №15

Тема 15. Вивчення фрагментів хореографічної композиції «Україно моя, Україно!»

Мета вивчення: опанування танцювальних рухів та комбінацій, удосконалення техніки та манери виконання фрагментів хореографічної композиції «Україно моя, Україно!».

Література: основна: 1, 4, 5, 7, 10.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Основні положення рук та положення в парі, характерні для українського народного танцю «Подoliaночка».

2. Основні комбінації з українського народного танцю «Подoliaночка».

3. Виконання композиції українського народного танцю «Подoliaночка».

Завдання

1. Вивчення основних положень рук та положень в парі, характерних для окремих фрагментів хореографічної композиції «Україно моя, Україно!».

2. Вивчення основних комбінацій з хореографічної композиції «Україно моя, Україно!».

3. Вивчення окремих фрагментів з хореографічної композиції «Україно моя, Україно!» (полісся, раківчанка, буковина, центральна Україна).

4. Характерні особливості лексики різних регіонів України у хореографічній композиції «Україно моя, Україно!».

5. Робота над технічною стороною фрагментів хореографічної композиції «Україно моя, Україно!».

6. Робота над характером та манерою виконання фрагментів хореографічної композиції «Україно моя, Україно!».

Самостійне заняття № 16

Тема 16. Вивчення фрагментів хореографічної композиції «Карпати».

Мета вивчення: опанування танцювальних рухів та комбінацій, удосконалення техніки та манери виконання фрагментів хореографічної композиції «Карпати».

Література: 1, 4, 5, 10.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Основні положення рук та положення в парі, характерні для окремих фрагментів хореографічної композиції «Україно моя, Україно!».

2. Основні комбінації з хореографічної композиції «Україно моя, Україно!».

3. Виконання хореографічної композиції «Україно моя, Україно!».

Завдання

1. Вивчення основних положень рук та положень в парі, характерних для окремих фрагментів хореографічної композиції «Карпати».

2. Вивчення основних комбінацій з хореографічної композиції «Карпати».

3. Вивчення окремих фрагментів з хореографічної композиції «Карпати» (Буковина, Закарпаття).

4. Характерні особливості лексики Західного регіону України, що використовується у хореографічній композиції «Карпати».

5. Робота над технічною стороною фрагментів хореографічної композиції «Карпати».

6. Робота над характером та манерою виконання фрагментів хореографічної композиції «Карпати».

Самостійне заняття №17

Тема 17. Вивчення фрагментів українського народного танцю «Волинські візерунки».

Мета вивчення: опанування танцювальних рухів та комбінацій, удосконалення техніки та манери виконання українського народного танцю «Волинські візерунки».

Література: 5, 8, 10.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Основні положення рук та положення в парі, характерні для окремих фрагментів хореографічної композиції «Карпати».
2. Основні комбінації з хореографічної композиції «Карпати».
3. Виконання хореографічної композиції «Карпати».

Завдання

1. Вивчення основних положень рук та положень в парі, характерних для українського народного танцю «Волинські візерунки».
2. Вивчення основних парних комбінацій з українського народного танцю «Волинські візерунки».
3. Робота над композицією українського народного танцю «Волинські візерунки».
4. Робота над жіночими обертами, з українського народного танцю «Волинські візерунки».
5. Робота над технічною стороною українського народного танцю «Волинські візерунки».
6. Робота над характером та манерою виконання українського народного танцю «Волинські візерунки».

РОЗДІЛ 5. Творчість видатних хореографів світу

Самостійне заняття №18

Тема: Володимир Курбет – корифей молдавського танцю.

Мета вивчення: знайомство з життєвим та творчим шляхом видатного хореографа – Володимира Курбета, вивчення його спадщини.

Література: 4, 5, 10.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Основні положення рук та положень в парі, характерних для українського народного танцю «Волинські візерунки».

2. Основні парні комбінації з українського народного танцю «Волинські візерунки».

3. Виконання композиції українського народного танцю «Волинські візерунки».

Завдання

1. В. Курбет – етнограф і фольклорист, дослідник народного танцю і музики, артист.

2. Заснування першого професійного ансамблю танцю Молдови (м. Кишинів, 1945 р.). Історія виникнення назви «Жок». Перші художні керівники колективу (Л. Леонарді та Л. Зельцман).

3. 1957 р. – В. Курбет – репетитор, а з 1958 р. – головний балетмейстер ансамблю танцю «Жок».

4. Різноманітність програм, створених В. Курбетом.

5. Концертна діяльність колективу.

6. Національний академічний ансамбль народного танцю «Жок».

Самостійне заняття №19

Тема 19. Видатні хореографи Грузії.

Мета вивчення: знайомство з життєвим та творчим шляхом видатних хореографів Грузії, вивчення її спадщини.

Література: 4, 5, 10, 12.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Етапи творчої біографії В. Курбета.

2. Створення та діяльність ансамблю танцю «Жок».

3. Проаналізувати танцювальні номери, хореографічні композиції та хореографічні сюїти створені В. Курбетом.

Завдання

1. Робота І.Сухішвілі та Н. Рамішвілі в Тбіліському театрі опери та балету (кінець 20-х рр. ХХ ст.).

2. Створення Державного ансамблю танцю Грузії (зараз Національний балет Грузії).

3. Історія ансамблю танцю Грузії. Відродження грузинського танцювального фольклору в програмах ансамблю. Унікальність і багатство культурної спадщини Грузії. Перші гастролі.

4. Різниця між чоловічим і жіночим танцем.

5. Національний балет Грузії – «восьме чудо світу».

6. Мистецтво народного грузинського танцю в сучасній

інтерпретації хореографічних колективів («Руставі», «Батумі», «Ерізоні», державний ансамбль пісні і танцю «Кутаїсі», державний ансамбль пісні і танцю Аджарії).

Самостійне заняття №20

Тема 20. Хореографічна спадщина країн Прибалтики.

Мета вивчення: знайомство з особливостями хореографічної лексики танців Прибалтики.

Література: 5, 10-12.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Етапи творчої біографії І. Сухішвілі та Н. Рамішвілі.
2. Проаналізувати танцювальні номери та хореографічні композиції створені І. Сухішвілі та Н. Рамішвілі в державному ансамблі танцю Грузії (національний балет Грузії).
3. Особливості творчого почерку І. Сухішвілі та Н. Рамішвілі.
4. Проаналізувати танцювальні номери та хореографічні композиції, створені видатними балетмейстерами у всесвітньовідомих танцювальних колективах Грузії.

Завдання

1. Вивчити особливості литовського танцювального фольклору.
2. Вивчити особливості танцювальних традицій Латвії.
3. Вивчити історичні та фольклорні особливості танців Естонії.

Самостійне заняття №21

Тема 21. Балетмейстерські досягнення хореографів Західної Європи.

Мета вивчення: знайомство з життєвим та творчим шляхом видатних хореографів Західної Європи, вивчення їх спадщини.

Література: основна: 4, 5, 10-12.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Етапи творчої біографії видатних хореографів Прибалтійських країн.
2. Проаналізувати танцювальні номери та хореографічні композиції видатних балетмейстерів Прибалтики, створені у

професійних хореографічних колективах, ансамблях пісні і танцю.

Завдання

1. Історія виникнення державного народного ансамблю пісні і танцю Польщі «Мазовше» та його назви.(1948р., Тадеуш Сигетинський та Міра Зиминська-Сигетинська).
2. Творчий шлях та спадщина видатного польського балетмейстера Вітольда Запали.
3. Унікальність костюмів державного народного ансамблю пісні і танцю «Мазовше».
4. Державний народний ансамбль пісні і танцю «Мазовше» - візитна картка Польщі.
5. А. Гадеса у трупі танцівників фламенко Пілар Лопес.
6. Створення А. Гадесом власної трупи (1961 р.). Постановка найвідоміших творів іспанських письменників.
7. А. Гадес – директор Національного балету Іспанії (1978-1981 рр.).
8. Дебют А. Гадеса у кінематографі (фільми "Кроваве весілля", "Кармен" і "Чаклунська любов").
9. А. Гадес – володар усіх найпрестижніших балетних премій.
10. Творча спадщина М. Рабаї.
11. Концертна діяльність Угорського державного ансамблю народного танцю.
12. Оригінальність обробки угорського танцювального фольклору в роботах М. Рабаї.
13. Історія створення та творчий шлях Словацького фольклорного ансамблю «Лучниця».
14. Концертна діяльність Словацького фольклорного ансамблю танцю «Лучниця».
15. Оригінальність обробки словацького танцювального фольклору в роботах видатного словацького балетмейстера Штефана Носаля.

РОЗДІЛ 6. Вивчення спадщини видатних хореографів світу

Самостійне заняття №22

Тема 22. Практичне засвоєння спадщини Володимира Курбета.

Мета вивчення: опанування танцювальних рухів та комбінацій, удосконалення техніки та манери виконання окремих номерів та фрагментів хореографічних композицій створених В.

Курбетом (за вибором викладача вивчаються фрагменти 2 - 3 хореографічних композицій).

Література: 5, 10.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Етапи творчої біографії видатних балетмейстерів Західної Європи.
2. Проаналізувати танцювальні номери та хореографічні композиції створені видатними хореографами Західної Європи.
3. Особливості творчого почерку видатних хореографів Західної Європи.

Завдання

1. Вивчення основних положень рук та положень в парі, що зустрічаються в тому чи іншому танці В. Курбета.
2. Вивчення основних жіночих та чоловічих комбінацій, що зустрічаються в тому чи іншому танці В. Курбета.
3. Вивчення основних парних комбінацій, що зустрічаються в тому чи іншому танці В. Курбета.
4. Робота над композицією окремих номерів та фрагментів хореографічних композицій.
5. Робота над технічною стороною номерів та фрагментів хореографічних композицій.
6. Робота над характером та манерою виконання молдавських народно-сценічних танців, створених В Курбетом.

Самостійне заняття № 23

Тема 23. Практичне засвоєння окремих номерів та фрагментів хореографічних композицій видатних балетмейстерів Грузії.

Мета вивчення: опанування танцювальних рухів та комбінацій, удосконалення техніки та манери виконання окремих танцювальних номерів, створених видатними грузинськими балетмейстерами (за вибором викладача вивчаються фрагменти 2-3 танцювальних номерів).

Література: 4, 5, 10.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Основні положення рук та положення в парі, що зустрічаються в тому чи іншому танці В. Курбета.

2. Основні жіночі та чоловічі комбінації, що зустрічаються в тому чи іншому танці В. Курбета.

3. Основні парні комбінації, що зустрічаються в тому чи іншому танці В. Курбета.

4. Виконання окремих танців та фрагментів хореографічних композицій, створених В. Курбетом.

5. Робота над технікою виконання, характером та манерою.

Завдання

1. Вивчення основних положень рук та положень в парі, що зустрічаються в тому чи іншому грузинському танці.

2. Вивчення основних жіночих та чоловічих комбінацій, що зустрічаються в тому чи іншому грузинському танці.

3. Робота над композицією окремих танців та фрагментів хореографічних композицій.

4. Робота над технічною стороною грузинських народних танців.

5. Робота над характером та манерою виконання грузинських народних танців.

Самостійне заняття № 24

Тема 24. Практичне засвоєння хореографічних зразків Прибалтики.

Мета вивчення: опанування танцювальних рухів та комбінацій, удосконалення техніки та манери виконання окремих танців Прибалтики (за вибором викладача вивчаються фрагменти 2-3 танцювальних номера).

Література: 4, 5, 10.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Основні положення рук та положення в парі, що зустрічаються в тому чи іншому грузинському танці.

2. Основні жіночі та чоловічі комбінації, що зустрічаються в тому чи іншому грузинському танці.

3. Виконання окремих номерів та фрагментів хореографічних композицій, створених видатними балетмейстерами Грузії.

Завдання

1. Вивчення основних положень рук та положень в парі, що зустрічаються в тому чи іншому танці Прибалтики.

2. Вивчення основних жіночих та чоловічих комбінацій, що зустрічаються в тому чи іншому танці Прибалтики.

3. Вивчення основних парних комбінацій, що зустрічаються в тому чи іншому танці Прибалтики.

4. Робота над композицією народних танців Литви, Латвії та Естонії.

5. Робота над технічною стороною прибалтійських народних танців.

6. Робота над характером та манерою виконання народних танців Прибалтики.

Самостійне заняття № 25

Тема 25. Практичне засвоєння окремих номерів та фрагментів хореографічних композицій, видатного польського балетмейстера Вітольда Запали (державний народний ансамбль пісні і танцю «Мазоовше»).

Мета вивчення: опанування танцювальних рухів та комбінацій, удосконалення техніки та манери виконання польських народних танців, створених В. Запалою (за вибором викладача вивчаються фрагменти танцювальних номерів).

Література: 5, 10.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Основні положення рук та положення в парі, що зустрічаються в тому чи іншому танці Прибалтики.

2. Основні жіночі та чоловічі комбінації, що зустрічаються в тому чи іншому танці Прибалтики.

3. Основні парні комбінації, що зустрічаються в тому чи іншому танці Прибалтики.

4. Виконання окремих танців та фрагментів хореографічних композицій, створених видатними балетмейстерами Литви, Латвії та Естонії.

Завдання

1. Вивчення основних положень рук та положень в парі, що зустрічаються в тому чи іншому польському народно-сценічному танці.

2. Вивчення основних жіночих та чоловічих комбінацій, що зустрічаються в тому чи іншому польському народно-сценічному танці.

3. Вивчення основних парних комбінацій, що зустрічаються в тому чи іншому польському народно-сценічному танці.

4. Робота над композицією окремих танців та фрагментів хореографічних композицій, створених В. Запалою.

5. Робота над технічною стороною окремих танців та фрагментів хореографічних композицій, створених В. Запалою.

6. Робота над характером та манерою виконання польських народно-сценічних танців.

Самостійне заняття № 26

Тема 26. Практичне засвоєння окремих номерів та фрагментів хореографічних композицій видатних балетмейстерів Західної Європи .

Мета вивчення: опанування танцювальних рухів та комбінацій, удосконалення техніки та манери виконання танцювальних номерів та фрагментів хореографічних композицій, створених видатними балетмейстерами Західної Європи.

Література: 4, 5, 10-13.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Основні положення рук та положення в парі, що зустрічаються в тому чи іншому польському народно-сценічному танці.

2. Основні жіночі та чоловічі комбінації, що зустрічаються в тому чи іншому польському народно-сценічному танці.

3. Основні парні комбінації, що зустрічаються в тому чи іншому польському народно-сценічному танці.

4. Виконання окремих танцювальних номерів та фрагментів хореографічних композицій, створених В. Запалою в державному народному ансамблі пісні і танцю «Мазовше».

Завдання

1. Вивчення основних положень рук та положень в парі, що зустрічаються в іспанських народних танцях.

2. Вивчення основних положень рук та положень в парі, що зустрічаються в угорських народних танцях.

3. Вивчення основних положень рук та положень в парі, що зустрічаються в словацьких народних танцях.

4. Вивчення основних жіночих, чоловічих та парних комбінацій, що зустрічаються в іспанських народних танцях.

5. Вивчення основних жіночих, чоловічих та парних комбінацій, що зустрічаються в угорських народних танцях.

6. Вивчення основних жіночих, чоловічих та парних комбінацій, що зустрічаються в словацьких народних танцях.

7. Робота над композицією окремих танців та фрагментів хореографічних композицій, створених видатними балетмейстерами Західної Європи.

8. Робота над технічною стороною окремих танців та фрагментів хореографічних композицій, створених видатними балетмейстерами Західної Європи.

9. Робота над характером та манерою виконання окремих танців та фрагментів хореографічних композицій, створених видатними балетмейстерами Західної Європи.

VIII. ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОЇ ФОРМИ КОНТРОЛЮ

РОЗДІЛ 1

1. Становлення творчої особистості П. Вірського та створення в Україні першого професійного ансамблю народного танцю.

2. Основні хореографічні композиції П. Вірського, особливості його творчого методу і стилю роботи.

3. Організація Державного гуцульського ансамблю пісні і танцю.

4. Творча діяльність Я. Чуперчука та її вплив на сучасний репертуар багатьох професійних та аматорських колективів України.

5. Творчий шлях В. Петрика.

6. Внесок В. Петрика у розвиток хореографічного мистецтва та відродження звичаїв Прикарпаття.

7. Етапи творчої біографії А. Кривохижі.

8. Проаналізувати танцювальні номери та хореографічні композиції, створені А. Кривохижею.

9. Наукова та методична робота А. Кривохижі.

10. К. Балог як балетмейстер-постановник.

11. Аналіз танцювальних номерів і хореографічних композицій, створених К. Балог у виконанні державного заслуженого академічного Закарпатського народного хору.

12. Творча дружба К. Балог з П. Вірським.

13. Становлення творчої особистості М. Суслікова, як артиста балету.

14. Основні танцювальні номери та хореографічні композиції, створені М. Сусліковим в ансамблі танцю «Юність Закарпаття».

15. Етапи творчої біографії М. Вантуха.

16. М. Вантух – продовжувач справи П. Вірського.

17. Проаналізувати танцювальні номери і хореографічні композиції, створені М. Вантухом в Національному заслуженому академічному ансамблі танцю України імені П. Вірського.

18. Створення а діяльність дитячої хореографічної студії при Національному заслуженому академічному ансамблі танцю України ім. П. Вірського.

19. Суспільна діяльність М. Вантуха.

20. Етапи творчої біографії Б. М. Колногузенка.

21. Проаналізувати танцювальні номери і хореографічні композиції, створені Б. Колногузенком в театрі народного танцю «Заповіт» ХДАК.

22. Проаналізувати танцювальні номери і хореографічні композиції, створені Б. Колногузенком у Великому Слобожанському академічному ансамблі пісні і танцю.

23. Наукова та методична діяльність Б. Колногузенка.

24. Перелічити найвідоміші професійні та аматорські хореографічні колективи України та їх хореографів.

25. Основна мета діяльності Національної хореографічної спілки України.

26. Найвідоміші фестивалі-конкурси народної хореографії в Україні: мета та основні положення.

РОЗДІЛ 2

27. Виконати основні комбінації зі старовинного прикарпатського танцю «Голубка».

28. Виконати композицію старовинного прикарпатського танцю «Голубка».

29. Виконати основні комбінації закарпатського народного танцю «Березняка».

30. Виконати сольні фрагменти закарпатського народного танцю «Березняка».

31. Виконати композицію закарпатського народного танцю «Березняка».

32. Виконати основні комбінації хореографічної композиції В. Петрика (за вибором викладача).

33. Виконати хореографічну композицію В. Петрика (за вибором викладача).

РОЗДІЛ 3.

34. Виконати основні комбінації та сольні фрагменти з хореографічної композиції «Ми з України».

35. Виконати хореографічну композицію «Ми з України».

36. Виконати основні комбінації з українського народного танцю «Гопак».

37. Виконати композицію українського народного танцю «Гопак».

38. Виконати основні комбінації з українського народного танцю «Подoliaночка».

39. Виконати композицію українського народного танцю «Подoliaночка».

РОЗДІЛ 4.

40. Виконати основні комбінації з хореографічної композиції «Карпати».

41. Виконати хореографічну композицію «Карпати».

42. Виконати основні комбінації з хореографічної композиції «Україно моя, Україно!».

43. Виконати хореографічну композицію «Україно моя, Україно!».

44. Виконати основні комбінації з українського народного танцю «Волинські візерунки».

45. Виконати композицію українського народного танцю «Волинські візерунки».

РОЗДІЛ 5

46. Етапи творчої біографії В. Курбета.

47. Проаналізувати танцювальні номери, хореографічні композиції та хореографічні сюїти створені В. Курбетом.

48. Етапи творчої біографії І. Сухішвілі та Н. Рамішвілі.

49. Проаналізувати танцювальні номери та хореографічні композиції створені І. Сухішвілі та Н. Рамішвілі в державному ансамблі танцю Грузії.

50. Особливості творчого почерку І. Сухішвілі та Н. Рамішвілі.

51. Проаналізувати танцювальні номери та хореографічні композиції, створені видатними балетмейстерами у всесвітньовідомих танцювальних колективах Грузії.

52. Охарактеризувати литовський танцювальний фольклор.

53. Розкрити особливості танцювальних традицій Латвії.

54. Охарактеризувати історичні та фольклорні особливості танців Естонії.

55. Етапи творчої біографії видатних балетмейстерів Західної Європи.

56. Проаналізувати танцювальні номери та хореографічні композиції створені видатними хореографами Західної Європи.

57. Особливості творчого почерку видатних хореографів Західної Європи.

РОЗДІЛ 6.

58. Виконати основні комбінації, що зустрічаються в тому чи іншому танці В. Курбета.

59. Виконати окремі танці та фрагменти хореографічних композицій, створених В. Курбетом.

60. Виконати основні комбінації, що зустрічаються в тому чи іншому грузинському танці.

61. Виконати окремі номери та фрагменти хореографічних композицій, створених видатними балетмейстерами Грузії.

62. Виконати основні комбінації, що зустрічаються в тому чи іншому танці Прибалтики.

63. Виконати окремі танці та фрагменти хореографічних композицій, створених видатними балетмейстерами Литви, Латвії та Естонії.

64. Виконати основні комбінації, що зустрічаються в тому чи іншому польському народно-сценічному танці.

65. Виконати окремі танцювальні номери та фрагменти хореографічних композицій, створених В. Запалюю в державному народному ансамблі пісні і танцю «Мазовше».

66. Виконати основні комбінації, що зустрічаються в іспанських народних танцях.

67. Виконати основні комбінації, що зустрічаються в угорських народних танцях.

68. Виконати основні комбінації, що зустрічаються в словацьких народних танцях.

69. Виконати композиції окремих танців та фрагментів хореографічних композицій, створених видатними балетмейстерами Західної Європи.

ІХ. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Усне опитування – 1, 2 бали;

Робота на практичних заняттях – 6, 10, 15 балів;

Самостійна робота – 2, 5, 4, 7 балів;

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю – 80/90 балів.

Підсумковий контроль (іспит) – 20 балів.

Підсумковий контроль (залік) – 10 балів.

Всього: 100 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі

Розділ 1								Розділ 2			Розділ 3			Розділ 4			Іспит	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17	2	100
1	1	1	1	1	1	1	1	8	8	8	8	8	8	8	8	8	0	
Розділ 5								Розділ 6								Залік		
T18	T19	T20	T21	T22	T23	T24	T25	T26									1	100
2	2	2	2	15	15	20	20	12									0	

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

За шкалою ТНЕУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90 – 100	відмінно	A (відмінно)
82-89	добре	B (дуже добре)
74-81		C (добре)
64-73	задовільно	D (задовільно)
60-63		E (достатньо)

35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
0-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

Методичне забезпечення

1. Пакет навчально-методичного забезпечення: робоча програма; силабус; програма та навчально-методичні матеріали дисципліни.
2. Конспект лекцій.
3. Фото та відеоматеріали – демонстраційний матеріал.

Х. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бігус, Ольга Олегівна Народно-сценічна хореографія Прикарпатського регіону [Текст] : монографія / О. О. Бігус; М-во освіти і науки України, М-во культури України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. — Київ : Ліра-К, 2015. — 180 с.
2. Демків, Дана Ярослав Чуперчук: феномен гуцульської хореографії [Текст] / Д. Демків. - Коломия : Вік, 2001. — 167 с.
3. Затварська, Романа Маестро гуцульського танцю [Текст] / Р. Затварська. — Івано-Франківськ : Місто НВ, 2002. — 160 с.
4. Колногузенко, Борис Миколайович Хореографічна композиція [Текст] : методичний посібник з курсу «Мистец. балетмейстера» / Б. М. Колногузенко. — Харків : ХДАК, 2018. — 208 с.
5. Литвиненко, Віктор Андрійович Зразки народної хореографії [Текст] : підручник / Литвиненко В. А. — Київ : Альтерпрес, 2008. — 468 с.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

6. Марко, Юрій Михайлович Хореографічний фольклор східного регіону Чернівецької області [Текст] : [монографія] / Ю. М. Марко. — Чернівці : Друк Арт, 2009. — 104 с.
7. Марущак Віктор Семенович, Марко Юрій Михайлович Успадкування локальних традицій хореографічного фольклору

Північної Буковини. Буковинські чоловічі народні танці «Гопак», «Козак»: Методичні рекомендації. — Чернівці, 2005. — 36 с.

8. Полятикін, Микола Андрійович Народні танці Волині і Волинського Полісся [Текст]. — Луцьк: Волинська обласна друкарня, 2008. — 102 с.

9. Стасько, Б. В. Хореографічне мистецтво Івано-Франківщини. [Текст] / Б.В. Стасько. — Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2004. — 312с.

Інформаційні ресурси

10.Бібліотека Харківської державної академії культури.
Режим доступу: <http://lib-hdak.in.ua/>

11.Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського.
Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>

12.Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка. Режим доступу: <https://korolenko.kharkov.com/>

13. Харківська міська спеціалізована музично-театральна бібліотека імені К. С. Станіславського. Режим доступу: <https://mtlib.org.ua/>

14. Інтернет-ресурси.

ЗРАЗКИ НАРОДНОЇ ХОРЕОГРАФІЇ

Програма та навчально-методичні матеріали дисципліни

Освітньої програма НАРОДНА ХОРЕОГРАФІЯ

галузі знань 02 Культура і мистецтво
спеціальності 024 Хореографія
факультету Хореографічного мистецтва

Укладачі

Островська Каріна Володимирівна,

завідувач кафедри народної хореографії, доцент

Бортник Катерина Віталіївна,

кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри народної хореографії,
доцент

Друкується в авторській редакції

Комп'ютерний набір та верстка Бортник К. В.

План 2024

Підписано до друку 30.10.2024

Формат 60x84/16, Гарнітура «Times».

Папір для мн. ап. Друк ризограф.

Ум. друк. арк. Обл. вид. арк. Тираж 50. Зам. №

Надруковано в копіювальному центрі ФОП Іванової М. А,
свідоцтво В01 № 057818 м. Харків, віл. Римарська, 3/5
т. (057) 764-93-64, 755-79-12